

Haarec/Reuters: Gaza v troskách - Největší palestinské město bude brzy neobyvatelné. OSN varuje před šířením nemocí a hladu v Pásmu Gazy

- CZ24 News | 17. listopadu 2023

GAZA: Příběh o nemocnicích v srdci města Gazy pokračuje, ačkoliv se zdá, že už brzy dojde k rozřešení. Krutý úděl jejich pacientů a zaměstnanců a možnost, že někteří z rukojmích Hamásu i vůdci hnutí mohou v nemocnici Šífa stále být - ačkoliv se pravděpodobně přemístili jinam - zastínily hlavní dění v jiných částech města a jemu přilehlých oblastech. Možná že veškeré pozornosti médií a politiků se dostává malému podílu izraelských vojáků a tanků, kteří na severu Pásmu Gazy obkličují nemocnici Šífa, desítky izraelských praporů však izraelské velení pověřilo jiným naléhavým úkolem. O izraelských operacích v Gaze píše izraelský deník [Haarec](#).

Sektor po sektoru, dům po domu pátrají a ničí tunely a sklady zbraní. Nepodstupují zbytečná rizika. Jelikož většina z více než milionu lidí, kteří na severu Pásmu Gazy žili ještě před šesti týdny, již prchla na jih, každá budova, o níž se vojáci domnívají, že by mohla ukrývat zbraně nebo vstup do podzemní šachty, je bombardována, srovnána se zemí těžkou technikou, nebo obojí. Už brzy můžeme dojít do bodu, kdy bude ve městě Gaza víc izraelských vojáků než Gazanů a problém vedlejších civilních obětí zanikne, protože ti, kteří odejít mohli, už tak učinili. Možnosti Hamásu bránit civilistům v opuštění oblasti rychle mizí.

Nemalé části města a jeho okolí jsou už zničené a je otázkou týdnů, než se největší palestinské město stane zcela neobyvatelným. Města byla zničená už dřív, na Blízkém východě i jinde ve světě, v dávné i moderní historii. Ale kdykoliv se to stane, je to pro národy událost zcela otřesná. V případě Gazy ale, přes všechnu pozornost světa, která se ke konfliktu upírá, tato skutečnost uniká pozornosti.

Jeden z důvodů, proč se zatím odchod populace a zkáza města Gaza, nedostaly tolik do středu pozornosti, je, že Hamás nechce aby palestinské obyvatelstvo a širší arabský svět viděly, co zaniklo kvůli pošetilemu a brutálnímu útoku na Izrael. Smyslem konfrontací, které Hamás vytvořil kolem Šífy a dalších nemocnic, je zčásti zakrýt tuto skutečnost. Ale jakmile budou nemocnice evakuované a nebudou žádné další shluky civilistů, které by Hamás použil, nebude z toho, co z Gazy zbyde, úniku.

Izrael stojí na prahu naplnění svého cíle - zničení vojenských kapacit Hamásu. A jelikož hnutí po 16 let své vlády nad Pásmem Gazy rozšířilo svoji vojenskou infrastrukturu mezi civilní struktury města i pod ně, neexistovala jiná cesta, než zničení města Gaza.

Pokud to nebylo jasné, když vláda poprvé oznámila své válečné cíle, mělo to být jasné 13. října, kdy armáda poprvé vyzvala, aby se všichni, kdo žili na severu, přesunuli jižně od údolí, které Pásmo Gazy púlí. Až Izrael těmto lidem umožní návrat zpět na sever, nebudou mít do čeho se vrátit, pokud se nezdvihne masivní vlna mezinárodní pomoci k obnově města. Izraelské síly nyní stojí na hromadě trosek toho, co dříve bývalo městem Gaza. Sága o nemocnici Šífa brzy skončí a poslední z civilistů ve městě se přesune na jih. Pak se teprve projeví důsledky toho, co se stalo.

Co udělá Izrael se zničeným městem? Vznikne plán, který dovolí obyvatelům vrátit se a znovu ho vybudovat, nebo se krajní pravice vrátí ke svému snu nahradit je osadníky? Bude Izrael stejnou

měrou ničit i jiná města v Pásmu Gazy? Je tohle nová cena za krutosti proti Izraelcům?

Co z toho svět vyvodí, až uvidí, co se stalo? Bude mezinárodní komunita nadále rozdělená mezi ty, kteří přijali, že Izrael neměl jinou možnost, než po útocích Hamásu ze 7. října tvrdě udeřit, a ty, kteří budou Izrael v každém scénáři vnímat jako zlého agresora? Nebo se bude zničení města Gaza zdát nepřiměřené i těm, kteří jsou připraveni vyslechnout si izraelské argumenty?

Zareaguje arabský svět na případ Gazy se zpožděním a zvrátí své snahy normalizovat vztahy s Izraelem? Nebo to pro arabské národy bude prostě jedno z dalších měst zničených v nedávné historii, jako Homs, Halab nebo Hamá v Sýrii a Fallúdža a Mosul v Iráku? Přece jen Liga arabských států minulý týden pozvala syrského prezidenta Bašára Asada, řezníka z Homsu a Halabu a syna řezníka z Hamy na svůj krizový summit o Pásmu Gazy.

A především: Co to bude znamenat pro Palestince? Bude zničení Gazy živnou půdou nenávisti vůči Izraeli pro další generace, nebo padne vina na Hamás za to, že od Izraele vynutil takovou reakci?

Někteří na obou stranách přirovnali vyhnání milionu Gazanů ke druhé nakbě (vysídlení statisíců Palestinců během první izraelsko-arabské války ve 40. letech 20. století), a to je vzhledem k podobnosti scén nevyhnutelné. Na druhou stranu reakce mnoha Palestinců byla mnohem komplikovanější. Na Západním břehu Jordánu navzdory násilným provokacím osadníků nezačíná žádná třetí intifáda. Komunita izraelských Arabů nijak nepovstala a namísto toho, alespoň podle průzkumů, prokazuje velkou míru solidarity se zbytkem izraelské společnosti. Jde o skutečnou změnu v jejich přístupu vůči Izraeli i sobě samým, nebo si jejich hněv časem najde cestu na povrch?

Válka má ke svému konci ještě daleko a žádná z těchto otázek zatím nemá odpověď. Stejně jako 7. říjen všechno změnil i zničení města Gaza je událostí, která nezvratně změní realitu způsobem, který zatím nemůžeme předpovědět.

Komisař OSN pro lidská práva varoval před šířením nemocí a hladu v Pásmu Gazy

V Pásmu Gazy se zdá být po týdnech izraelských útoků nevyhnutelné šíření infekčních nemocí a hladu. Podle agentury Reuters před tím dnes varoval vysoký komisař OSN pro lidská práva Volker Türk.

“Masivní šíření infekčních nemocí a hladu se zdá být nevyhnutelné,” řekl Türk, který v uplynulých dnech navštívil region Blízkého východu, na neformální schůzce se zástupci členských států OSN v Ženevě. V Pásmu Gazy Izrael v reakci na rozsáhlý útok ozbrojenců z hnutí Hamás 7. října zahájil nejprve letecké údery a poté i pozemní operaci, jejímž cílem je zničení Hamásu. Spuštěna byla také blokáda oblasti.

Türk řekl, že přerušení dodávek paliv bude mít pro Pásmo Gazy katastrofální dopady a povede ke zhroucení kanalizačních sítí, zdravotní péče a zastavení už tak nedostatečné humanitární pomoci.

Izraelské bombardování podle Türka dosáhlo “intenzity, jakou jsme v tomto století zřídka kdy zažili”. Komisař OSN rovněž vyjádřil obavu z rostoucího násilí a údajné diskriminace Palestinců na okupovaném Západním břehu Jordánu, včetně východního Jeruzaléma, což podle něj vytváří potenciálně výbušnou situaci. “Biji co nejhlasitěji na poplach, pokud jde o Západní břeh,” řekl Türk.

Vysoký komisař rovněž poukázal na “extrémně závažná tvrzení” o porušování mezinárodního práva ve válce mezi Izraelem a radikálním palestinským hnutím. V té souvislosti vyzval k mezinárodnímu vyšetřování. “Extrémně závažná tvrzení o opakovaném a vážném porušování mezinárodního humanitárního práva, ať už se ho dopouští kdokoli, vyžaduje důkladné vyšetření a vyvození odpovědnosti,” řekl Türk podle agentury AFP.

Velvyslankyně Izraele při OSN v Ženevě Meirav Eilonová Šaharová dnes podle agentury AFP na Türkova vyjádření reagovala slovy, že mezinárodní právo není “sebevražedný pakt” umožňující

teroristickým organizacím těžit z trvalé mezinárodní podpory. Jestliže se nějaký stát nemůže bránit, “budou teroristické organizace nevyhnutelně stále více povzbuzovány a budou nadále používat své metody s jistotou prospěchu z trvalé mezinárodní podpory”, varovala izraelská diplomatka.

Izraelské zastoupení v Ženevě AFP také sdělilo, že Izrael nevidí žádnou výhodu v případné návštěvě vysokého komisaře v Izraeli. Palestinský vyslanec v Ženevě Ibráhím Chrajší dnes naopak vyzval země světa, aby se “probudily” tváří v tvář operacím izraelské armády v Pásmu Gazy. “Je to masakr, je to genocida,” prohlásil podle AFP.

Türk má příští týden navštívit Českou republiku. Zúčastní se neformálního zasedání Rady OSN pro lidská práva v Praze 24. listopadu a setká se s nejvyššími českými ústavními činiteli včetně prezidenta Petra Pavla.

ZDROJ: Haarec / Reuters / ČTK